

محيط پژوهش Location

Assistant Professor Dr. Zinat Jourabchi

Research Population & Sampling

جمعیت مورد مطالعه و نمونه گیری

مراحل مورد نیاز

1. انتخاب جمعیت مورد مطالعه

- جمعیت مناسب
- جمعیت مشخص

2. انتخاب نمونه

- نمونه گیری باید طوری انجام گیرد که نمونه دارای تمام ویژگیهای جمعیت مورد نظر باشد.

واژه ها:

- **جمعیت هدف Target population:**
جمعیتی است که نتایج مطالعه را به آن تعمیم می دهیم.
- **جمعیت قابل دسترس Accessible population:**
قسمتی از جمعیت هدف که قابل دسترسی می باشد.
- **نمونه Sample:**
زیر گروه جمعیت قابل دسترس می باشد.
- **واحد مطالعه Study unit:**
هر یک از اعضای جمعیت مورد مطالعه می باشد.
- **معیارهای انتخاب Eligibility criteria:**
ویژگیهای انتخاب "جمعیت هدف" می باشند.

1. سرشماری
2. نمونه گیری

نمونه گیری Sampling

زمانی که امکان مطالعه کل جامعه مقدور نیست
نمونه گیری می کنیم که هر نمونه باید معرف
جامعه باشد در واقع **نمونه معرف** نمونه ای
است که دارای کلیه خصوصیات مهم جامعه ای
باشد که نمونه از آن انتخاب شده است.

**نمونه باید تصویر کوچک شده ی
جمعیت باشد.**

معیارهای انتخاب Eligibility criteria

1. معیارهای ورود به مطالعه: Intrinsic criteria

داشتن شرایط تعریف شده مناسب با اهداف پژوهش جهت ورود به مطالعه

مثال: جنس و سن خاص، نداشتن بیماریهای زمینه ای
و.....

1. معیارهای خروج از مطالعه: Extrinsic criteria

داشتن شرایطی مغایر با شرایط ورود میشود و یا مناسب با اهداف مطالعه نمی باشد.

روشهای نمونه گیری

روشهای نمونه گیری

1. نمونه گیری تصادفی / احتمالی

Random sampling

2. نمونه گیری غیر تصادفی / غیر احتمالی

Non random sampling

نمونه گیری تصادفی

- تمامی واحدهای نمونه شانس انتخاب دارند.
- یافته های مطالعه قابل تعمیم به جمعیت هدف می باشد.
- اشتباه در هنگام تعمیم هدف کمتر می باشد.

انواع نمونه گیری تصادفی:

1- نمونه گیری تصادفی ساده Simple random sampling:

- اغلب برای مطالعات غیر مداخله ای استفاده می شود.
- در عمل بندرت قابل استفاده است.
- هر یک از واحدهای موجود در جامعه دارای شانس مساوی برای انتخاب شدن به عنوان نمونه هستند.
- با استفاده از جدول اعداد تصادفی نمونه انتخاب می شود.

2. نمونه گیری منظم Systematic sampling:

- در این روش از افراد، فهرستی تهیه می شود.
- بر اساس تعداد نمونه بر آورد شده و فواصل مناسب یک نفر انتخاب می شود مثلا به نسبت 1/10.
- بهتر است که برای شروع کار نفر اول به شکل تصادفی انتخاب شود .
- می توان این روش را بدون تهیه فهرست انجام داد. مثلا هر 3 نفر بیمار بستری

3. نمونه گیری طبقه ای Sampling interval:

- اگر جمعیتی دارای طبقات مختلف باشد:
 1. ابتدا باید طبقات مختلف مشخص شوند.
 2. سپس از هر طبقه نمونه ای به روش تصادفی ساده یا منظم انتخاب می شود.
- مثال: نمونه گیری از یک مدرسه که دارای چند کلاس است.

4. نمونه گیری خوشه ای Cluster sampling:

در این روش به جای انتخاب واحد نمونه ، گروه یا خوشه ای از افراد به روش تصادفی ساده انتخاب می شود.
مثال: تعداد روستا، کلاس های درس، خانوارها

* نمونه گیری چند مرحله ای Multiple stage sampling

به دلیل اینکه در نمونه گیری تصادفی واحدهای مورد مطالعه را می توان در بیش از یک مرحله انتخاب کرد لذا این روش را نمونه گیری 1،2 یا چند مرحله ای می گویند.

نمونه گیری غیر تصادفی

- نمونه از افراد در دسترس است.
- قاعده ای برای افزایش شانس انتخاب افراد وجود ندارد.
- سلیقه محقق در آن دخیل است.
- امکان سوء گیری / Bias وجود دارد.
- تعمیم نتایج باید با احتیاط باشد.

انواع نمونه گیری غیر تصادفی

1. **نمونه گیری غیر تصادفی آسان / در دسترس:** برای آسانی کار از نمونه ای استفاده می گردد که در هنگام یا در دوره مطالعه در دسترس است
2. **نمونه گیری سهمیه ای Quta:**
3. روشی است که در آن از کلیه طبقات شناخته شده جامعه، به نسبت سهمی که از کل جمعیت را داراست ، نمونه، انتخاب می گردد.
4. **نمونه گیری هدفمند / عمدی Purposive sampling:** انتخاب نمونه های خاص که معرف واحدهای مطالعه می باشند.

موفق بائید